

Przetwarzanie i ochrona danych osobowych oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa informacji w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina

INFORMATOR DLA NOWOZATRUDNIIONYCH PRACOWNIKÓW

OPRAC. KINGA WÓJCIK-PRZĄDKA, IOD UMFC

Spis treści

Podstawowe określenia i definicje	2
Co to jest RODO i jaki jest jego cel?.....	2
Administrator danych w UMFC	2
Inspektor ochrony danych w UMFC	2
Co to są dane osobowe	2
Co to jest przetwarzanie danych	3
Najważniejsze zasady przetwarzania danych i ich ochrony wynikające z RODO	3
Zgodność przetwarzania z prawem	3
Prawa przysługujące osobie, której dane dotyczą	3
Realizacja praw osób przez UMFC.....	4
Procesy przetwarzania danych w UMFC	4
Obsługa naruszeń ochrony danych	4
Dokumentacja dotycząca bezpieczeństwa informacji i ochrony danych osobowych w UMFC	5
Podstawowe zasady zapewniania bezpieczeństwa przetwarzania i ochrony danych osobowych	5
Kontakt z inspektorem ochrony danych.....	6

Podstawowe określenia i definicje

Co to jest RODO i jaki jest jego cel?

RODO jest to powszechnie stosowany skrót od nazwy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych: Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

RODO ma na celu ujednoczenie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych na terenie całej Unii Europejskiej.

Zapisy RODO stosujemy od dnia 25 maja 2018 roku, jednakże ochrona danych na gruncie polskiego prawa funkcjonowała już od 1997 roku (pierwsza ustawa o ochronie danych z dnia 29.08.1997).

Administrator danych w UMFC

Administratorem danych (osobowych) w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina jest Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina z siedzibą w Warszawie, reprezentowany przez Rektora Uczelni.

Administrator danych decyduje o celach i środkach przetwarzania danych, odpowiada również za to, aby ich przetwarzanie odbywało się w sposób bezpieczny i zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Inspektor ochrony danych w UMFC

Inspektor Ochrony Danych wspiera administratora w wykonywaniu jego zadań: informuje, doradza, konsultuje, podejmuje działania zwiększające świadomość, szkoli, monitoruje, udziela zaleceń, współpracuje z organem nadzorczym, odpowiada na wnioski dotyczące przetwarzania danych.

W UMFC funkcję IOD pełni Pani Kinga Wójcik-Prządka. Kontakt Pracowników z IOD możliwy jest w uzgodnionym wcześniej czasie w siedzibie UMFC oraz za pośrednictwem adresu e-mail iod@chopin.edu.pl.

Co to są dane osobowe

Na gruncie obowiązujących przepisów dane osobowe możemy podzielić na trzy grupy:

1. dane szczególnej kategorii (tzw. dane „wrażliwe”) – art.9 RODO
2. dane dotyczące wyroków skazujących i naruszeń prawa – art.10 RODO
3. dane „zwykłe” (wszystkie te, które nie stanowią szczególnej kategorii i nie dotyczą wyroków).

Zgodnie z definicją z RODO: „**dane osobowe**” oznaczają informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

Dane osobowe ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych, dane genetyczne, dane biometryczne pozwalające na jednoznaczne zidentyfikowanie osoby fizycznej a także dane dotyczące zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej osoby **to są dane szczególnej kategorii** . Ich przetwarzanie jest zabronione, chyba, że zostanie spełniona przynajmniej jedna z przesłanek przewidzianych w art. 9 ust.2 RODO m.in. została wyrażona wyraźna zgoda osoby, której dane dotyczą, przetwarzania dokonuje się w ramach uprawnionej działalności prowadzonej z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń, przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązków i wykonywania szczególnych praw przez administratora lub osobę, której dane dotyczą, w dziedzinie prawa pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej.

Każda z grup podlega ochronie, jednak dla każdej z nich przewidziano inne podstawy legalności przetwarzania, co w bardzo dużym skrócie oznacza, że „nie w każdej sytuacji i nie przez każdego, nawet za naszą zgodą nie można przetwarzać pewnych kategorii danych”.

Co to jest przetwarzanie danych

Zgodnie z definicją z RODO:

„przetwarzanie” oznacza operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie.

Oznacza to w praktyce, że **każda czynność na danych/związana z danymi pośrednio lub bezpośrednio** to ich przetwarzanie.

Najważniejsze zasady przetwarzania danych i ich ochrony wynikające z RODO

Zgodność przetwarzania z prawem

Przetwarzanie danych osobowych przez administratora (np. w przypadku UMFC i relacji pracownik-pracodawca: przez UMFC jako pracodawcę) musi odbywać się z zachowaniem przynajmniej jednej z przesłanek legalności przetwarzania określonych w art. 6 RODO. Przetwarzanie jest zgodne z prawem tylko i wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - spełniony jest **co najmniej jeden** z poniższych warunków:

- a) osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;
- b) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;
- c) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze;
- d) przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej;
- e) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi;
- f) przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.

Prawa przysługujące osobie, której dane dotyczą

Każdej osobie, której dane dotyczą przysługują prawa związane z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych, m.in.:

Prawo dostępu do danych – prawo to daje możliwość dostępu do swoich danych i uzyskania informacji na ich temat m.in.: jakie, w jakim celu, w jaki sposób są one przetwarzane, jak długo będą przetwarzane, komu zostaną ujawnione (informacje o odbiorcach lub ich kategoriach).

Prawo do sprostowania – korzystając z niego można zgłosić administratorowi konieczność poprawienia błędnych danych lub ich uzupełnienia.

Prawo do usunięcia danych (prawo do bycia zapomnianym) – złożenie wniosku o usunięcie danych ma na celu niezwłoczne ich usunięcie – z każdego systemu i nośnika danych, z kopii zapasowych również. Od realizacji tego prawa stosowane są jednak wyjątki, nie ma ono zastosowania np. w przypadku przetwarzania danych zebranych w celu zatrudnienia, gdyż dane zebrane w tym celu są przetwarzane i przechowywane na mocy szczególnych przepisów prawa.

Prawo do ograniczenia przetwarzania – z tego prawa można skorzystać w przypadku kwestionowania prawidłowości przetwarzania danych. Jeżeli zostaną ujawnione przesłanki uzasadniające ograniczenie przetwarzania ich przetwarzanie zostanie ograniczone np. jedynie do przechowywania.

Prawo do przeniesienia danych – prawo to daje możliwość przeniesienia danych bezpośrednio do innego administratora oraz otrzymania kopii swoich danych w ustrukturyzowanym formacie, nadającym się do odczytu maszynowego, w celu umożliwienia samodzielnego ich przeniesienia do innego administratora.

Prawo do sprzeciwu – osoba, której dane dotyczą, ma prawo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw – z przyczyn związanych z jej szczególną sytuacją – wobec przetwarzania dotyczących jej danych osobowych opartego na art. 6 ust. 1 lit. e) lub f), w tym profilowania na podstawie tych przepisów. Administratorowi nie wolno już przetwarzać tych danych osobowych, chyba że wykaże on istnienie ważnych prawnie uzasadnionych podstaw do przetwarzania, nadrzędnych wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą, lub podstaw do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń.

Prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego – w przypadku uznania, że dane nie są przetwarzane zgodnie z przepisami każdy ma prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego. Organem nadzorczym w Polsce jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, z siedzibą w Warszawie, ul. Stawki 2.

Prawa te przysługują KAŻDEJ osobie, której dane dotyczą, czyli m.in. nam - jako pracownikom w związku z przetwarzaniem danych pracowniczych w UMFC, studentom, innym osobom, których dane przetwarzane są np. w związku z realizacją wydarzeń przez UMFC (np. koncerty, konkursy, konferencje), wykonawcom umów itd.

Realizacja praw osób przez UMFC

Realizacja praw osób, których dane dotyczą podlega kontroli i nadzorowi przez Administratora za pośrednictwem IOD. W przypadku otrzymania pisemnego wniosku, zapytania drogą mailową lub złożonego w innej formie pisma, w którym osoba żąda realizacji przez UMFC któregoś z przysługujących jej praw lub „dopytuje” o kwestie dotyczące przetwarzania danych w UMFC pracownik proszony jest o niezwłoczny kontakt z IOD!

Procesy przetwarzania danych w UMFC

W UMFC dane osobowe przetwarzane są w następujących procesach (tzw. zbiorach danych):

Rekrutacja na studia, Kursy konsultacyjne, Studenci, Monitoring Karier, Erasmus+, Stypendia i zapomogi dla studentów, Badania audiometryczne, Doktoranci, Postępowania awansowe, Studia podyplomowe, Stażyści i praktykanci, Wypożyczenia instrumentów, Programy badawcze, Wydawnictwo, Klienci wydawnictwa, Biblioteka Główna, Koncerty, Mieszkańcy i goście domów studenckich, Rekrutacja/nabory (pracowników), Pracownik (nauczyciele akademicki i pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi), ZFSS, Monitoring wizyjny CCTV, Zamówienia publiczne/umowy, Konkursy, Projekty finansowane ze środków unijnych, Książka kluczy, System rezerwacji sal, Newsletter UMFC, Konferencje i szkolenia (UCE), Uczestnicy Kursów (np. Chopin – Górecki i innych cyklicznych wydarzeń), Komisje (np. socjalne, obwodowe, uczelniane, dyscyplinarne),

...dane będą przetwarzane w wielu innych, przyszłych procesach, które będą sukcesywnie dopisywane do rejestru czynności prowadzonego przez IOD, po poinformowaniu go tym, że rozpoczyna się nowy proces przetwarzania.

Należy pamiętać o tym, że każdy nowy proces musi być uzgadniany z inspektorem ochrony danych! Np. nowy system teleinformatyczny służący do przetwarzania danych, nowy rodzaj wydarzenia artystycznego, w którym będziemy przetwarzać inny rodzaj danych niż dotychczas lub innej niż do tej pory kategorii osób, itp.

W zależności od stanowiska i zakresu wykonywanych zadań każdy nowy Pracownik otrzyma imienne upoważnienie do przetwarzania danych oraz prawa dostępu do określonych systemów.

Obsługa naruszeń ochrony danych

Naruszenie ochrony danych osobowych to sytuacja, która doprowadza lub może doprowadzić m.in. do ujawnienia, udostępnienia, nieautoryzowanej modyfikacji, zmiany, usunięcia lub innej niepożądanego operacji na danych osobowych zagrażającej ich bezpieczeństwu.

Naruszenia mogą dotyczyć danych osobowych przetwarzanych w formie tradycyjnej (przetwarzanych w wersji papierowej), w systemie teleinformatycznym, a nawet także tych, które są przetwarzane słownie.

Każde naruszenie powinno zostać odpowiednio obsłużone, tj. zgłoszone właściwej osobie (bezpośredni przełożony/Dział Informatyki/IOD), zarejestrowane, ocenione pod kątem skutków, jakie jego zaistnienie może wywołać

u osoby, której naruszone dane dotyczą, a także przeanalizowane pod kątem udoskonalenia systemu ochrony danych wdrożonego w UMFC w celu uniknięcia analogicznych sytuacji w przyszłości.

Wszystkie naruszenia ochrony danych należy zgłosić inspektorowi ochrony danych UMFC w celu ustalenia właściwego dalszego postępowania.

Szczegółowe zasady zawarte są w załączniku nr 2 do Polityki Bezpieczeństwa Danych osobowych UMFC (Procedura zgłaszania naruszeń).

Dokumentacja dotycząca bezpieczeństwa informacji i ochrony danych osobowych w UMFC

W UMFC funkcjonują liczne dokumenty dotyczące bezpieczeństwa informacji, w tym ochrony danych osobowych, należą do nich m.in.:

- Polityka Bezpieczeństwa Informacji wraz z załącznikami
- Polityka Bezpieczeństwa Danych Osobowych (PBDO) wraz z załącznikami
- Polityka Bezpieczeństwa Systemów Teleinformatycznych wraz z załącznikami
- Regulamin Użytkowników Systemów Teleinformatycznych
- Rejestry: czynności przetwarzania danych, kategorii czynności przetwarzania, nadanych upoważnień
- Procedury i instrukcje stanowiące załączniki lub dokumenty powiązane z powyższą dokumentacją:

Zasady korzystania ze sprzętu teleinformatycznego

- Procedura obsługi naruszeń
- Polityka kluczy
- Regulamin bezpieczeństwa pracy zdalnej
- Procedura czystego biurka i czystego ekranu

Obowiązująca na dzień dzisiejszy dokumentacja wdrożona została Zarządzeniem Rektora nr 23/2018 z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie w prowadzenia w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina Polityki Bezpieczeństwa Informacji, Polityki Bezpieczeństwa Danych Osobowych, Polityki Bezpieczeństwa Systemów Teleinformatycznych. Dodatkowe regulacje wdrażane były i są sukcesywnie, w zależności od potrzeb organizacji, o czym wszyscy Pracownicy informowani są oficjalnymi kanałami informacyjnymi (np. mailem lub za pośrednictwem USOS).

Każdy Pracownik UMFC, bez względu na rodzaj stanowiska i zakres wykonywanych zadań jest zobowiązany do stosowania się do przyjętych w organizacji zasad.

Podstawowe zasady zapewniania bezpieczeństwa przetwarzania i ochrony danych osobowych

Do podstawowych zasad mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa i ochronę danych osobowych należą:

1. Szkolenia z obszaru ochrony danych.
2. Upoważnienie do przetwarzania danych.
3. Zobowiązanie do zachowania w tajemnicy danych i sposobów ich zabezpieczeń.
4. Stosowanie podstawowych zasad:
 - czystego biurka

- czystego ekranu
 - ochrony urządzeń
 - niszczenia zbędnych dokumentów i zapisów
 - bezpiecznej pracy zdalnej
 - wykorzystywania wyłącznie do celów służbowych informacji i sprzętu
 - ochrony swojego hasła/kodu
5. Stosowanie pozostałych szczegółowych zasad, o których mowa w dokumentacji ochrony danych UMFC.
 6. Audyty, sprawdzenia i kontrole.

Kontakt z inspektorem ochrony danych

W przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości dotyczących przetwarzania i ochrony danych osobowych niezbędny jest kontakt z Inspektorem ochrony danych UMFC. IOD odpowie na pytania dotyczące m.in. zgodności przetwarzania danych z przepisami prawa, stosowanych zabezpieczeń, procedur i dobrych praktyk, realizacji praw osób, których dane dotyczą. Zweryfikuje zakres planowanego zbierania danych, weźmie udział w konsultacjach, spotkaniach i pracach zespołu w odniesieniu do ochrony danych osobowych w danym projekcie.

Kontakt Pracowników UMFC z IOD możliwy jest w siedzibie UMFC po wcześniejszym uzgodnieniu terminu spotkania, telefonicznie oraz za pośrednictwem adresu e-mail iod@chopin.edu.pl.

**Powodzenia i sukcesów w nowym miejscu pracy
oraz świadomego i bezpiecznego przetwarzania danych!
Inspektor ochrony danych UMFC.**